

MUITŲ TEISĖ

praktikams

Nr. 100
2021 rugsėjis

PEM kilmės kumuliacijos sistema - pasikeitimai

Dvejopo naudojimo prekės - naujas reglamentas

Muitų tarifų pokyčių planavimas: suspendavimas

Prekybos apsaugos priemonių apžvalga

Importo akcizų administratorius: muitinė ar VMI?

Gyvūninių maisto produktų „likučių planas“ - kas tai?

Skaitmeninis mąstymas – ar būtinas muitinės specialistui?

100

Leidinio turinys

Autorių ir skaitytojų mintys, palinkėjimai

TEISINĖS IR KITOS AKTUALIJOS

LR aktualijos: rugsėjis 2021

ES aktualijos: rugsėjis 2021

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono (PEM) lengvatinių kilmės taisyklių taikymo pasikeitimai nuo 2021 rugsėjo 1 d.

Edita Trukšnienė, Tarifų skyriaus vyr. specialistė, Muitinės departamentas

Dvejopo naudojimo prekės: kas keičiasi įsigaliojus naujam reglamentui?

Rolandas Jurgaitis, Muitinės procedūrų skyriaus viršininko pavaduotojas, Muitinės departamentas

Skaitmeninis mąstymas – kas gi tai? Ar jo reikia muitinės specialistui?

Janine Lampprecht, Partnerė ir generalinė direktorė, Grenzlotsen GmbH

Muitų tarifų pokyčių planavimas: suspendavimas

Žydrė Bartaškienė, Tarifų skyriaus patarėja, Muitinės departamentas

Prekybos apsaugos priemonės: ką turi žinoti importuotojai ir eksportuotojai

Enrika Naujokė, Redaktorė

KLAUSIMAI - ATSAKYMAI

Gyvūninių maisto produktų importas draudžiamas, jei nėra „likučių plano“ - kas tai?

Vaidotas Kiudulas, L.e.p. vedėjas, Pasienio maisto ir veterinarinės kontrolės skyrius, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

TEISMŲ PRAKTIKA

Tinkamas importo akcizų administratorius teismų praktikos vertinimu: VMI ar muitinė?

Dr. Gediminas Valantiejus, Advokatas, lektorius, Mykolo Romerio universitetas

FREE WEBINAR [LEARN MORE](#)

Learn how to engage in UK-EU trade as an SME

Thu, 07/10/2021 · 14:00 | CEST (GMT 1:00)

<https://bit.ly/webinar-customs-clearance>

Redaktorės žodis

Mieli skaitytojai, autoriai, redaktoriai,

pirmojo numerio jaudulys ir nerimas – kaip bus sutiktas, ar bus naudingas, įdomus, ar bus ką ir kam kiekvieną mėnesį rašyti – dar nepasimiršo, o štai mūsų besidalinančioje ir vis turtingesnėje žiniomis leidinio bendruomenėje jau džiaugiamės 100-uoju numeriu! Kviečiame stabtelėti šventinei minutei skaitant mintis, palinkėjimus šia proga.

Rugsėji - net keletas svarbių teisinių naujovių lengvatinės prekių kilmės ir eksporto kontrolės srityse. Rašome apie Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono lengvatinių kilmės taisyklių taikymo pasikeitimus ir įsigaliojusį naują reglamentą, nustatantį Sąjungos dvejojimo naudojimo prekių kontrolės režimą.

„Teismų praktikos“ rubrikoje – klausimas kas tuo atveju, kai importuotos akcizais apmokestinamos prekės buvo perdirbtos ir eksportuotos, turėtų svarstyti atleidimo nuo akcizo klausimą: VMI ar muitinė? Kitas įdomus klausimas „Klausimų - atsakymų“ rubrikoje: kas yra gyvūninių maisto produktų „likučių planas“, be kurio draudžiama importuoti prekes?

Taip pat primename, kad netrukus bus paskelbti prašymai dėl muitų suspendavimų, kuriuos verta reguliariai peržiūrėti. Kviečiame sužinoti apie naujus eksporto į ES subsidijavimo būdus (straipsnyje apie prekybos apsaugos priemones). Bei pagalvoti apie... skaitmeninį mąstymą, kurio reikia kiekvienam muitinės specialistui.

Įdomaus skaitymo ir naudingų žinių!

Enrika Naujokė

Autorių ir skaitytojų mintys, palinkėjimai

Sveiki leidinio skaitytojai ir leidėjai,

Šių metų rugsėjis mums neeilinis... išleidžiamas 100-asis e-leidinio „Muitų teisė praktikams“ numeris! 100-as - gražus skaičius, bet tai viso labo tik skaičius, nes už jo slepiasi tikrasis gyvenimas ir „virtuvė“, už tų skaičių slepiasi žmonės, jų kasdienis darbas, motyvacija, pareigos ar įsipareigojimo jausmas, pažadas kitam, pažadas sau... ir dar labai daug dalykų, kurių, matyt, su tuo nesusidūręs negali net numanyti, kiek daug mažų ir didelių niuansų iškyla, kol „išeina“ galutinis numeris.

Šia proga labai norėčiau pasidžiaugti su visais, skaitančiais šį leidinį ir jį rašančiais, pats faktas, kad išleidžiamas 100-asis numeris, parodo, kad leidinys aktualus, gyvas, reikalingas ir skaitomas, kad yra žmonių kurie nori, gali ir geba pasidalinti mintimis, sukauptomis žiniomis... Brangu ne tai, ką galime nusipirkti, bet tai, ką galime pažinti, išmokti, pajusti, žinoti ir suprasti... Matyt, geriau nei poetas Alfonsas Maldonis rašė savo eilėse, nepasakysi

*...Ką nudirbai, ką pasėjai-
Akys pamatys,
Viską vertina bešalė
Laiko išmintis.
Spindulėlis pasiklydęs
Nardo tarp šakų,
Neužmirškiet gero žodžio
Pasakyt laiku.
Jei atrasi šviesią mintį,
Nepalik savy-
Gal kitiem ji bus kaip ženklas,
Kaip versmė gaivi...*

Rima Zabalevičienė,

Vilniaus teritorinės muitinės Tarifų ir muitinio įvertinimo kontrolės skyriaus viršininkės pavaduotoja

Žinios išgirstos ar perskaitytos laiku yra didelė vertybė, tiek finansine, tiek profesine prasme, todėl skaitytojams palinkėsiu būti smalsiems bei domėtis muitinės teisės aktų pakeitimais ir profesionaliais jų paaiškinimais bei komentarais, kuriuos galima rasti leidinyje. Leidinio autoriams palinkėčiau profesinio budrumo bei nepriekaištingos darbo kokybės tąsos, kurią randame kiekviename leidinyje. Ačiū už laiku suteikiamas žinias!

Tomas Eidikas,

Muitinės tarpininko paslaugų skyriaus vadovas Baltijos šalims, TNT Express

Naujos žinios, pasak K. Vonnegut - vertingiausia prekė žemėje. Širdingi sveikinimai leidėjams – įspūdingas šio leidinio numeris įrodo, kad muitų teisės žinių poreikis Lietuvoje tikrai yra. Linkime ir toliau neparasti įkvepiančio veržlumo, nepriklausomos pozicijos ir išlaikyti aukščiausius turinio kokybės standartus. Didžiausios sėkmės Jums ir Jūsų skaitytojams!

*Virginija Guobytė, Jovita Mikšienė ir Virginija Paulionienė,
Muitinės departamento Muitinio įvertinimo skyrius*

„Muitų teisė praktikams“ - tai unikalus žinių šaltinis visiems muitinės tematika besidomintiems ir muitų teisės taikymo srityje besipraktikuojantiems Lietuvos skaitytojams. Mano nuomone, leidinys suteikia galimybę gauti aktualią, koncentruotą, kokybišką ir patikimą teisinę informaciją, rasti diskusijas dėl teisės aktų interpretavimo ir įgyvendinimo praktikos, sužinoti teismų nuosprendžius ir besibylinėjusių šalių argumentus ginčų atveju.

Verslas yra dinamiškas, situacijos tarptautinėje prekyboje keičiasi, randasi naujų nenumatytų atvejų, teisės aktai papildomi ir tobulinami. Leidinys leidžia likti aktualių muitinės ir tarptautinės prekybos pasaulio įvykių sūkuryje. Tai itin svarbu savo srities profesionalams. Niekada nesustokime tobulėti! Su 100-uoju jubiliejinu leidinio numeriu!

*Milda Stravinskė,
Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė*

Kadangi įgytos žinios nėra baigtinės, linkiu „Muitų teisės praktikams“ skaitytojams nepalaiduoti viskuo domėtis ir nepamiršti, kad tik pasidalintos žinios tampa tikrai vertingos. Tad skaitykite, domėkitės ir dalinkitės tuo ką žinote!

*Žydrė Bartaškienė,
Muitinės departamento Tarifų skyriaus patarėja*

Man, kaip skaitytojai, labiausiai imponuoja platus temų spektras. Čia randu ir naujienas, ir Muitinės departamento bei teritorinių muitinių specialistų straipsnius apie jų kuruojamas sritis, teismų praktikos apžvalgas, nepamiršamos ir platesniam regionui aktualios temos.

O palinkėčiau ir toliau taip nuoširdžiai skleisti žinių ir pažinimo džiaugsmą ir kartu kelti Lietuvos muitinės specialistų kompetenciją. Sveikinu išleidus jau net 100 numerių ir linkiu dar bent 1000!

*Monika Bielskienė,
advokatė*

Kai myli savo darbą, tavęs negąsdina naujovės, pasikeitimai, nauji iššūkiai. Tu dirbi jį ir mėgaujasi naujais sprendimais ir pasiekimais. Dirbu muitinės tarpininko atstovo darbą 26 metus, nei vieną dieną nepasigailėjau savo pasirinkto kelio. O tam, kad ilgai ir nuobodžiai neieškoti naujovių ir pasikeitimų muitinės veikloje, skaitau leidinį „Muitų teisė praktikams“. Leidinyje visada rasi naujausią informaciją, o svarbiausia aiškiai išaiškintus pakeitimus. Visiems siūlau pasidomėti šiuo leidiniu!

*Danguolė Lisovskienė,
Muitinės paslaugų skyriaus vadovė, UAB "Autoverslo logistika"*

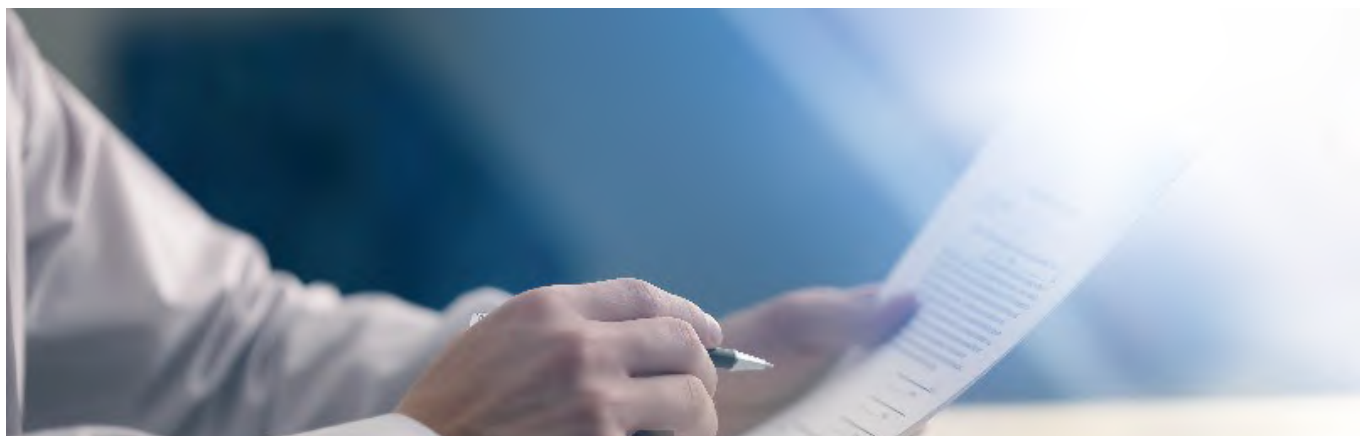
Per 100 leidybos mėnesių „Muitų teisė praktikams“ tapo ne tik žinių ir motyvacijos šaltiniu daugeliui tų, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių susiduria su muitinės formalumais. Leidinys tapo susitikimų vieta, kurioje du nuolatiniai palydovai – valstybė, muitinės įstaigų vaidmeny, ir pilietis, vartotojų ir verslų vaidmeny, pagaliau išgirdo vienas kitą, įsiklausė ir atsiliepė. Tame, kad šiandien įvairių muitinės ir asmenų ginčų skaičius yra istoriškai žemiausiame lygyje, jaučiu ryškų „Muitų teisė praktikams“ pėdsaką. Linkiu ir toliau sėkmingai jausti bei kurti tą svarbų visiems mums palydovų santykį!

*Andrius Košel,
advokatas, APB SPC legal*

Dar iki bendradarbiavimo su leidiniu „Muitų teisė praktikams“ pradžios savo akademinės ir profesinės veiklos kelyje ne kartą sėmiausi ir įkvėpimo ir žinių būtent iš leidinyje „Muitų teisė praktikams“ publikuojamų straipsnių ir komentarų. Juose visuomet laiku, vaizdžiai bei tiksliai apibūdinamos pačios svarbiausios ne tik muitų, bet ir kitų importo mokesčių, taip pat tarptautinės prekybos reguliavimo naujovės, išaiškinami šioje srityje kylantys ginčytini ar abejotini klausimai. Džiaugiuosi, jog Lietuvoje turime tokį puikų šiai sričiai skirtą ir, drįsčiau teigti, vienintelį tokį leidinį bei nuoširdžiai tikiu, kad jo skaitytojų ir adresatų ratas nuosekliai plėsis ir ateityje! Kartu norėtusi padėkoti leidinio redaktoriams, autoriams, steigėjams už puikią iniciatyvą ir šaunų darbą nuolat kuriant, tobulinant bei atnaujinant jo turinį bei pasveikinti juos ir visus skaitytojus su jubiliejinu, jau net 100-uju numeriu!

*Dr. Gediminas Valantiejus,
advokatas, Mykolo Romerio universiteto lektorius ir vyr. mokslo darbuotojas*

LR aktualijos: rugsėjis 2021

Adobe Stock

Rugsėjo mėn. aktualijos. Teisės aktai: prekių sandorio vertės patikslinimo jų vežimo, draudimo, krovimo ir tvarkymo išlaidomis aprašas; pluoštinių kanapių produktų importo licencijavimo taisyklės; transporto priemonių muitinė vertė. Muitinės aktualijos: Muitinės laboratorijai 30 m.; smulkių siuntų deklaravimas; eksporto kontrolė - draudimas išgabenti „BelAZ“ savivarčius.

TEISĖS AKTAI

Muitinės departamentas

2021.09.30 [įsakymas Nr. 1B-668](#) Dėl žinyno kainų taikymo. Leista taikyti VŠĮ „Emprekis“ 2021 m. spalio mėnesio žinyne „**Autotransporto kainos** Lietuvoje“ nurodytas kainas transporto priemonių muitinės vertės nustatymui ir naudoti muitinio įvertinimo kontrolės tikslams. Įsakymas įsigalioja 2021.10.02.

2021.09.29 [įsakymas Nr. 1B-660](#) Patvirtintas **Prekių sandorio vertės patikslinimo jų vežimo, draudimo, krovimo ir tvarkymo išlaidomis** aprašas. Aprašas reglamentuoja importuojamų prekių sandorio vertės patikslinimą jų vežimo ir draudimo išlaidomis (įskaitant su vežimu susijusias importuojamų prekių krovimo ir tvarkymo išlaidas), priklausomai nuo pirkėjo ir pardavėjo įsipareigojimų pagal Tarptautinių prekybos rūmų oficialias prekybos sutarčių aiškinimo sąlygų „Incoterms 2020“ ir „Incoterms 2010“ redakcijas. Pripažintas netekusiu galios Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 1B-1199 „Dėl Prekių sandorio vertės patikslinimo jų gabenimo, draudimo, krovimo bei tvarkymo išlaidomis instrukcijos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais. Įsakymas įsigalioja 2021.10.01.

Žemės ūkio ministerija

2021.09.03 [įsakymas Nr. 3B-558](#) Pakeistos **Pluoštinių kanapių produktų importo licencijavimo taisyklės**, patvirtintos LR žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-908 „Dėl Pluoštinių kanapių produktų importo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, ir išdėstytos nauja redakcija. Taisyklės reglamentuoja LR pluoštinių kanapių įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų pluoštinių kanapių produktų importo licencijų išdavimo, licencijų patikslinimo, įspėjimo apie galiojimo sustabdymą, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo tvarką, patvirtintojo importuotojo statuso suteikimo ir patvirtinamojo dokumento išdavimo tvarką, reikalavimus licencijų turėtojui, licencijų turėtojų atsakomybę. Įsakymas įsigalioja 2021.11.01.

MUITINĖS AKTUALIJOS

2021.09.30 [Muitinės laboratorija mini 30-ąsias įkūrimo metines](#). **Muitinės laboratorijos** direktorė Ramutė Neniškienė apžvelgia kelią nuo įstaigos sukūrimo ištakų iki dabar.

2021.09.15 [Lietuvos muitinė konsultuoja](#): Kodėl svarbu sekti savo **siuntą, įsigytą elektroninėje parduotuvėje**, ir kur kreiptis, jei ji vėluoja.

2021.09.07 [Lietuvos muitinė informuoja](#): Dėl **smulkių siuntų deklaracijų duomenų koregavimo** ir mokesčių permokos į muitinę turi kreiptis ne siuntos gavėjas, o deklarantas

2021.09.07 [Lietuvos muitinė neleido į Čilę išgabenti „BelAZ“ savivarčius](#). Baltarusijos įmonė į Čilę bandė išvežti 18 konteinerių su keturių savivarčių „BelAZ“ dalimis. Šie savivarčiai, plačiai naudojami kalnakasybos pramonėje, taip pat gali būti pritaikyti kitiems tikslams.

2021.10.12	Kaip sumokėti mažiau maito: lengvatos, kvotos, suspendavimas
Vilniuje ir/arba internetu	Rima Zabalevičienė, Vilniaus teritorinės muitinės Tarifų ir muitinio įvertinimo skyriaus viršininkės pavaduotoja
2021.10.13	Dvejopo naudojimo prekių kontrolė - kas keičiasi įsigaliojus naujam reglamentui?
NEMOKAMAS webinaras	Rolandas Jurgaitis, Muitinės departamento Muitinės procedūrų skyriaus vyresnysis patarėjas
Aušra Šablinskienė, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ekonomikos plėtros departamento Strateginių prekių politikos skyriaus vedėja
2021.10.14	Diena muitinės tarpininko atstovo kailyje
NEMOKAMAS webinaras	Jurgita Bartininkienė, UAB "Muita" direktorė,
Laura Grikinienė, UAB "Muita" projektų vadovė
2021.10.19	Muitinės formalumai: pagrindai verslui
Vilniuje ir/arba internetu	Enrika Naujokė, UAB „Muita“ bendrasavininkė
2021.10.26	Prekių tarifinis klasifikavimas pradedantiems ir pažengusiems
Vilniuje ir/arba internetu	Ingrida Sakalienė, Muitinės departamento Tarifų skyriaus vyriausioji specialistė
2021.10.27	Naujasis eksporto kontrolės reglamentas: kas keičiasi dvejopo naudojimo prekių gabenime?
Vilniuje ir/arba internetu	Rolandas Jurgaitis, Muitinės departamento Muitinės procedūrų skyriaus vyresnysis patarėjas
2021.11.16	Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono lengvatinės kilmės aktualijos
NEMOKAMAS webinaras	Edita Trukšiniene, Muitinės departamento atstovė
2021.11.23	Prekių tarifinio klasifikavimo pokyčiai nuo 2022 m. sausio 1 d. – KN 2022
Internetu	Eglė Pučkuvienė ir Virginija Dordzikiene, Muitinės departamento, muitų politikos skyriaus vyriausiosios specialistės
2021.11.25	Netarifiniai reikalavimai prekių įvežimui – kaip „neužstrigti“ muitinėje?
Vilniuje ir/arba internetu	Dr. Gediminas Valantiejus, Mykolo Romerio universiteto lektorius, advokatas

Mūsų tikslas – suteikti žinias, kurios padės Jums užtikrinti muitinės formalumų atitiktį teisės aktams ir maksimaliai pasinaudoti jų teikiamomis galimybėmis!

Daugiau
informacijos

ES aktualijos: rugsėjis 2021

Photo by Nicolás Perondi on Unsplash (Budapeštas, Vengrija)

Apžvalga su muitinės sritimi susijusių teisės aktų ir pranešimų, paskelbtų ES oficialiajame leidinyje, taip pat informacijos, kurią skelbia Europos Komisija ir Pasaulio muitinių organizacija. Atnaujinama kas savaitę (aktuali informacija siunčiama el. paštu užsiprenumeravus naujienlaiškį www.customsclearance.net)!

Naujienos 38 savaitę: TIR konvencijos pakeitimai, susiję su eTIR procedūra; Komisija siūlo naują ES bendrųjų lengvatų sistemą; antidempingo ir kompensacinės priemonės elektrolitiniu būdu chromu padengto plieno produktų ir tam tikrų vaivorykštinių upėtakių importui; pakeitimai reglamentų, susijusių su tam tikrų gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų siuntų įvežimu į Sąjungą; ir daugiau naujienų!

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Dvejopo naudojimo prekių kontrolė - kas keičiasi įsigaliojus naujam reglamentui?

2021.10.13 11 val. nemokamas vebinaras-diskusija su Rolandu Jurgaičiu, Muitinės departamentas ir Aušra Šablinskiene, Ekonomikos ir inovacijų ministerija.
Daugiau informacijos: www.lcpa.lt/lt/naujienos

Registracija: lcpa@lcpa.lt, 8 664 26393

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Edita Trukšnienė
Tarifų skyriaus vyr. specialistė
Muitinės departamentas

Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono (PEM) lengvatinių kilmės taisyklių taikymo pasikeitimai nuo 2021 rugsėjo 1 d.

PEM konvencijos susitariančiosios šalys susitarė dėl pereinamojo laikotarpio taisyklių taikymo kol bus pradėta taikyti modernizuota PEM konvencija. Ūkio subjektams tai atveria galimybę naudotis pasirinktinai PEM konvencijos arba pereinamojo laikotarpio lengvatinės kilmės taisyklėmis. Pastarosios daugeliu atvejų yra supaprastintos, lankstesnės. Apžvelkime šią naują galimybę.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

**MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA**

Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono lengvatinės kilmės aktualijos

2021.11.16 11 val. nemokamas webinaras-diskusija su Edita Trukšniene, Muitinės departamento atstove. Daugiau informacijos: www.lcpa.lt/lt/naujienos

Registracija: lcpa@lcpa.lt, 8 664 26393

Rolandas Jurgaitis
Muitinės procedūrų skyriaus viršininko
pavadootojas
Muitinės departamentas

Dvejopo naudojimo prekės: kas keičiasi įsigaliojus naujam reglamentui?

Š.m. rugsėjo 9 d. įsigaliojo [Reglamentas \(ES\) Nr. 2021/821](#) nustatantis Sąjungos dvejopo naudojimo prekių kontrolės režimą ir panaikintas „senasis“ Reglamentas (EB) Nr. 428/2009. Kas pasikeitė? Į ką svarbu atkreipti dėmesį verslui? Kalbamės su Rolandu Jurgaičiu, Muitinės departamento Muitinės procedūrų skyriaus vyresniuoju patarėju.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Janine Lamprecht
Partnerė ir generalinė direktorė
Grenzlotsen GmbH

Skaitmeninis mąstymas – kas gi tai? Ar jo reikia muitinės specialistui?

Skaitmeninis mąstymas (angl. „digital mindset“) reiškia atvirumą ir smalsumą, norą rizikuoti ir keistis. Skaitmeninimas yra pokytis, neišvengiamai vykstantis dėl technologinės pažangos, ir šiai dienai reikalaujantis daug greitesnio mąstymo ir veikimo. Bet ką gi tai reiškia? Ir kaip galime pakeisti savo mąstymą?

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Žydrė Bartaškienė
Tarifų skyriaus patarėja
Muitinės departamentas

Muitų tarifų pokyčių planavimas: suspendavimas

Muitų suspendavimu verslas aktyviai naudojasi daugelyje ES šalių - importuotojai laimi sutaupydami reikšmingas muitų sumas. Ne mažiau svarbu apie suspendavimą žinoti ir ES eksportuotojams, pavyzdžiui, eksportuojantiems savo produkciją į Jungtinę Karalystę, kurioje muitų suspendavimas taip pat yra taikomas ir, tikėtina, kad suspendavus muitus eksportuojamos produkcijos paklausa išaugs. Apie įvairius šios temos aspektus – aktualijas, tarifinio klasifikavimo klausimus, muitų planavimą versle ir kitus - kalbame su Žydre Bartaškienė, Muitinės departamento Tarifų skyriaus patarėja.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Video
Muito mokestis ES
Parengė: UAB "Muita"

Muito tarifas yra vienodas visose ES šalyse, tačiau skirtingas kiekvienai prekei. Pavyzdžiui, pažiūrėkime koks muito tarifas taikomas kavai.

Kombinuotoji nomenklatūra	
KN kodas	Aprašymas
1	2
0901	Kava, skrudinta arba neskrudinta, be kofeino išalios ir luobelės; kavos pakaitalai kofeinu:
	– Neskrudinta kava:
	– Su kofeino _____
	– Be kofeino _____

www.customsclearance.net

~6 min

Enrika Naujokė
Redaktorė

Prekybos apsaugos priemonės: ką turi žinoti importuotojai ir eksportuotojai

Europos Komisija paskelbė [39-ąją metinę ataskaitą](#) apie prekybos apsaugos priemonių (PAP) naudojimą 2020 m. PAP taikomos siekiant užkirsti kelią nesąžiningai prekybai - dažniausiai dempingo ar subsidijų "dėka" pigiam importui, kuris kenkia ES gamintojams.

Tačiau ES importuotojai, ypač MVĮ, dažnai nežino apie PAP ir neteisėtą prekybą, ir su naujai pradėtų taikyti priemonių pasekmėmis susiduria nepasirengę. Nežinojimo kaina didelė - gali tekti sumokėti tokią importo muitų sumą, kuri prilygsta pačių prekių kainai (praktinis pavyzdys pateiktas straipsnyje [Elektrinių dviračių importo atvejis: muitas, antidempingo ir kompensacinis muitas](#)).

Todėl, siekiant apsisaugoti nuo nemalonių ir finansiškai skaudžių situacijų, apie rinkos apsaugos priemones žinių turi turėti tiek importuotojai, tiek eksportuotojai, tiek kiti suinteresuoti tiekimo grandinės dalyviai. Būtina stebėti nuolat kintančią teisinę aplinką ir atitinkamai planuoti savo importo-eksporto veiklą. Europos Komisija apie savo pradedamus tyrimus dėl galimo prekybos apsaugos priemonių taikymo [skelbia čia](#). Teisinius pokyčius, susijusius su šių priemonių taikymu, kiekvieną savaitę apžvelgiame leidinio teisinių aktualijų rubrikoje, žr. [ES aktualijos: rugsėjis 2021](#).

Tam, kad sužinotume daugiau apie PAP, susipažinkime su keletu verslui svarbių faktų iš Komisijos ataskatos ir padarykime keletą išvadų.

Informacija skaičių kalba

Komisija nurodo, kad, siekiant apsaugoti ES pramonę nuo nesąžiningos prekybos - dempinguojamo ir subsidijuojamo importo į ES, 2020 m. pabaigoje buvo taikomos 150 prekybos apsaugos priemonės importuojamoms prekėms, iš kurių:

- 128 antidempingo,
- 19 kompensacinės ir
- 3 rinkos apsaugos priemonės.

2020 metais Komisija taip pat:

- pradėjo 15 tyrimų (palyginimui - 16 tyrimų buvo pradėta 2019 m.) ir pritaikė 17 laikinųjų bei galutinių priemonių (15 priemonių pritaikyta 2019 m.);
- buvo atliekamos 54 galiojančių priemonių peržiūros - tiek tarpinės, tiek dėl priemonių galiojimo pabaigos.

Kiek ir iš kokių šalių importuojant prekes buvo taikomos šios priemonės? Ataskaitoje pateikiami tokie skaičiai:

- 99 – Kinija,
- 9 – Rusija,
- 7 – Indija,
- 6 – JAV.

Kova su naujo tipo subsidijavimu

Ataskaitoje Komisija pažymi, kad 2020 m. buvo nustatytas naujo tipo subsidijavimas, daręs didelę žalą ES gamintojams. Komisija nustatė kompensacinius muitus tarpvalstybinei finansinei paramai, kurią Kinija suteikė Egipte įsikūrusioms Kinijos bendrovėms, gaminančioms stiklo pluošto audinius ir kitus gaminius eksportui į ES.

Pagalba ir apsauga ES eksportuotojams

Komisija pažymi, kad 2020 m. buvo akivaizdi trečiųjų šalių prekybos apsaugos veiksmy stebėsenos svarba. Trečiųjų šalių galiojančių prekybos apsaugos priemonių, turinčių įtakos ES eksportuotojams, skaičius praėjusiais metais pasiekė aukščiausią lygį nuo tada, kai Komisija pradėjo šią stebėsenos veiklą - trečiosios šalys ES eksportuojamai produkcijai taikė netgi 178 priemones.

Komisija siekia užtikrinti, kad Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) taisyklės būtų taikomos tinkamai ir būtų pašalintos procedūrinės klaidos bei teisiniai neatitikimai, kad trečiosios šalys neturėtų galimybės piknaudžiauti prekybos apsaugos priemonėmis. Komisijos intervencijos buvo kai kuriais atvejais sėkmingos, kai galiausiai nebuvo nustatytos priemonės - tai turėjo įtakos svarbiems ES eksportuojamiems produktams, tokiems kaip keraminės plytelės ir trąšos.

Adobe Stock

Dėmesys - priemonių taikymo stebėsenai ir kontrolei

Komisija pabrėžia, kad 2020 m. metais didelį dėmesį skyrė prekybos apsaugos priemonių veiksmingumo priežiūrai ir kontrolei. Į šią veiklą taip pat buvo įsitraukusios muitinės, ES pramonė ir, tam tikrais atvejais, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF). Komisija pradėjo 3 naujus tyrimus dėl galimo taikomų prekybos apsaugos priemonių vengimo (iš viso buvo vykdomas 41 toks tyrimas). Per metus buvo užbaigti 5 tyrimai, 4 atvejais priemonės buvo išplėstos, kad būtų įtrauktas ir importas iš trečiųjų šalių, kuriose buvo atliekamas prekių perkrovimas.

Baigiamieji pastebėjimai ir išvados

Apžvelgta Komisijos veikla atskleidžia, kad importo į ES atveju:

- ES antidempingo ir/ ar kompensaciniai muitai taikomi ne tik prekėms iš Kinijos, kaip kartais klaidingai manoma, jie gali būti taikomi prekėms iš įvairiausių šalių, pavyzdžiui, Egipto, JAV, Indijos ir kitų;
- prekės, kurios tampa šių priemonių objektu, gali būti pačios įvairiausios, pavyzdžiui, dviračiai, biodyzelinas, stiklo pluošto audinys, tad nėra kažkokios specialios prekių kategorijos ir su prekybos apsaugos priemonėmis gali susidurti įvairių prekių importuotojai;
- antidempingo ir kompensacinių muitų sumos yra didelės, todėl didelė ir pagunda jų išvengti, pavyzdžiui, neteisingai klasifikuojant prekes. Žinotina, kad Komisija didelį dėmesį skiria priemonių taikymo kontrolei. Bandymai išvengti PAP taikymo gali turėti ne tik rimtų finansinių pasekmių, bet gali būti taikoma ir baudžiamoji atsakomybė dėl sukčiavimo.

Į ką turėtų atkreipti dėmesį eksportuotojai?

- Pirmiausia, kad PAP gali būti taikomos trečioje šalyse importuojant prekes iš ES. Tai svarbu patikrinti planuojant eksportą į naujas rinkas bei stebint situaciją esamose rinkose.
- Taip pat, kad trečiosios šalys gali piknaudžiauti PAP nesąžiningai remiant vietinius gamintojus. Tokiais atvejais Komisija gali imtis veiksmy siekiant, kad šios priemonės nebūtų nustatytos, jeigu jos dar tik planuojamos, arba būtų panaikintos.

KLAUSIMAI - ATSAKYMAI

Vaidotas Kiudulas

L.e.p. vedėjas
Pasienio maisto ir veterinarinės
kontrolės skyrius
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

Gyvūninių maisto produktų importas draudžiamas, jei nėra „likučių plano“ - kas tai?

Lietuvos įmonė Taivane įsigijo tam tikrų pieno gaminių, kuriuos nori išleisti į laisvą apyvartą ES. Tačiau atgabentą krovinį Klaipėdos uoste sulauko Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Gaminų įvežti į ES neleidžiama, nes Taivanas nėra suderinęs likučių plano. Importuotojui nurodoma grąžinti prekę į eksporto šalį arba ją sunaikinti. Kas yra „likučių planas“? Kaip verslui nepapulti į tokias situacijas?

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Dr. Gediminas Valantiejus
Advokatas, lektorius
Mykolo Romerio universitetas

TEISMŲ PRKATIKA

Tinkamas importo akcizų administratorius teismų praktikos vertinimu: VMI ar muitinė?

Praktikoje kartas nuo karto kyla klausimai kas yra tinkamas importo akcizo mokesčio administratorius – muitinė ar Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) ir kuriais atvejais? Tai ypač aktualu tais atvejais, kai importuotos akcizais apmokestinamos prekės vėliau buvo perdirbtos ir eksportuotos, kas, savo ruožtu, sudaro pagrindą svarstyti klausimą atleisti jas nuo akcizo mokesčio. Akivaizdu, jog praktiniu požiūriu itin svarbu žinoti, kuris mokesčio administratorius – muitinė ar VMI - turėtų spręsti tokį klausimą ir kokia tvarka (procedūra) bei kuomet? Straipsnyje, remiantis naujausia Lietuvos vyriausiojo administracinio praktika bei išaiškinimais, aptariami minėti probleminiai aspektai bei pateikiami atsakymai į nurodytus klausimus.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Tapk tarptautinės **LOGISTIKOS KOMANDOS DALIMI!**

Nuotoliniai **multinės
tarpininko** kursai

Trukmė
nuo 3 sav.

Atstovo
multinėje
kvalifikacija

Praktika ir
įsidarbinimo
galimybės

8 664 26393

lcpa@lcpa.lt

www.lcpa.lt

MCMXXII
VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

MULTINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA

SMK

Informacija apie leidinį

„Muitų teisė praktikams“ leidžiamas kartą per mėnesį, iki sekančio mėnesio 5 d. Leidėjas UAB „Muita“, tel. +370 46 257150, el. p. muita@muita.lt.

Redakcinės kolegijos nariai: Erika Naujokė, UAB „Muita“ direktorė; dr. Gediminas Valantiejus, Mykolo Romerio universiteto lektorius, vyr. mokslo darbuotojas; Milda Stravinskė, Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė; Monika Bielskienė, advokatė.

Skaitytojų klausimai

Nerandate informacijos ar atsakymo į klausimą? Susisiekite su mumis! Paruošime atsakymą ir publikuosime artimiausiuose leidinio numeriuose.

Bendradarbiavimas

Norite leidinyje paskelbti savo straipsnį ar pranešimą? Susisiekite su mumis! Mielai aptarsime bendradarbiavimo galimybes ir sąlygas.

Prenumerata

Domina nacionalinių muitų teisės aktų pakeitimų apžvalga? Paskaitytumėte ir vieną kitą straipsnį? Prenumeruokite **nemokamą leidinio versiją**, siunčiamą el. paštu pdf formatu.

Jeigu norite skaityti pilną leidinio turinį, įsigykite **metinę „Muitų teisė praktikams“ prenumeratą** (mokamą leidinio versiją). Jums bus ne tik siunčiamas leidinys pdf formatu, bet ir suteikta internetinė prieiga prie visų leidinyje publikuotų straipsnių (nuo 2012 m.) ir straipsnių kituose leidiniuose www.customsclearance.net platformoje.

Prenumeratos forma <https://www.muita.lt/lt/p/leidinys-muitu-teise-praktikams/>

Atsakomybė už leidinio turinį

Šiame leidinyje pateikta informacija yra bendro informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinis patarimas, išvada ar konsultacija. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų nuomone.

Leidinio arba jo straipsnių platinimas, citavimas

2021 © UAB „Muita“. Leidinio **mokama versija**, t. y. leidinio numeris su pilna jame publikuota informacija, yra skirta tik tiems asmenims, kurie jį įsigijo/ gavo teisėtu būdu tiesiogiai iš UAB „Muita“ arba per www.customsclearance.net platformą. Leidinio arba jo straipsnių įsigijimas/ gavimas kitu būdu yra neteisėtas. Leidinio ir jame pateikiamos neviešos informacijos platinimas be UAB „Muita“ rašytinio sutikimo yra draudžiamas ir užtraukia teisės aktuose numatytą atsakomybę. Leidinio **nemokamos versijos** platinimui apribojimai netaikomi.

Cituojant leidinyje publikuotus straipsnius prašome nurodyti straipsnio pavadinimą, autorių ir leidinio numerį, kuriame šis straipsnis buvo publikuotas.